

PREFACI

ISIDOR MARÍ,

PRESIDENT DE LA SECCIÓ FILOLÒGICA

En començar aquesta taula rodona dedicada a l'activitat literària de Josep M. de Sagarra, voldria subratllar d'entrada, com a president actual de la Secció Filològica, que em sento especialment feliç de la realització d'una jornada com la que avui té lloc, amb la qual reconeixem la importància de totes les activitats d'una figura com Josep Maria de Sagarra, i que la seva obra, en el nostre cas i des de la Secció Filològica, també mereix una atenció específica en la dimensió lingüística de la seva aportació.

En aquesta sessió que ara iniciem, tractarem concretament de la seva producció literària, de la seva obra immensa com a escriptor i traductor. Una obra polifacètica, prolífica i popular. La popularitat va ser una de les grans consecucions de Sagarra per a la literatura catalana.

I en recordar que ell va ser membre i president de la nostra Secció i de la nostra institució, volem deixar constància que aquesta jornada d'avui té lloc en el marc de l'any de celebracions del centenari de la nostra Secció. I si Sagarra ens va deixar ara fa cinquanta anys, i justament quan la Secció Filològica tenia mig segle d'existència, casualment la jornada d'avui també se situa al bell mig de l'any del nostre centenari.

Ens trobem, doncs, en un doble sentit, «nel mezzo del cammin», manllevent l'inici de la *Commedia* de Dante, una de les grans obres que Sagarra va traduir, i de la qual ens parlarà Raffaele Pinto d'aquí a un moment.

També sembla apropiat de remarcar ara, ja que la commemoració del centenari de la Secció Filològica ha adoptat el lema maragallià «2011, l'any de la paraula viva», que Sagarra sens dubte va ser un escriptor que va contribuir especialment a la vitalitat i la creativitat de la llengua, que són els punts entorn dels quals volem que giri el centenari de la nostra Secció.

Els anys en què Sagarra presidí la Secció Filològica, com ens recordava suara Lluís Permanyer, van ser especialment complicats. Realment difícils, perquè l'activitat de l'IEC, represa el 1942, s'havia de mantenir encara en condicions de clandestinitat, en casos particulars. I ja hem sentit que a vegades fins i tot aquestes sessions eren interrompudes per incursions policials. Té, doncs, un mèrit afegit la feina que Sagarra va fer per la nostra cultura i la nostra institució en aquell context de dificultat i d'incertesa.

L'aportació lingüística de Sagarra mereix, com deia, un estudi específic. Avui, tal com està anunciat, ens centrarem en la seva obra literària. Però voldria recordar que Jordi Llavina, a la introducció a la poesia de Sagarra en l'*Obra completa* en curs de publicació,¹ ja subratlla encertadament la gran riquesa del llenguatge poètic sagarrià, fruit del seu contacte directe amb la gent del país, i permeteu-me anunciar també que la Institució de les Lletres Catalanes té previst

1. Jordi LLAVINA, «Introducció a la poesia de Josep Maria de Sagarra», a Josep M. de SAGARRA, *Obra completa*, vol. 1: *Poesia 1*, edició crítica de Narcís Carolera, València, 3i4, 1996, p. XIII i s.

realitzar, d'aquí a un mes exactament, en aquesta mateixa seu de l'IEC, una sèrie de diàlegs entorn de Sagarra, un dels quals es dedicarà precisament a «La llengua viva de Sagarra». Serà concretament un diàleg entre Vinyet Panyella i Vicenç Pagès, que probablement ens donarà noves perspectives sobre el llenguatge literari de l'escriptor.

Sagarra no sols va cultivar una llengua viva, sinó exuberant i arrelada a la terra. Per tant, des de la Secció Filològica hem d'agrair no sols la seva dedicació a la nostra institució, sinó la monumental aportació a la llengua que representa el conjunt de la seva obra.

Avui ens en parlaran, d'aquesta obra immensa, quatre persones que ens en donaran visions complementàries, des dels seus angles respectius. En primer lloc, el professor Jordi Malé, de la Universitat de Lleida, ens parlarà de l'obra poètica; a continuació, Carme Arnau —crítica literària i bona coneixedora de la novel·la contemporània— ens parlarà de *Vida privada*; posteriorment, Miquel M. Gibert, professor de la Universitat Pompeu Fabra, ens parlarà de l'obra teatral de Sagarra, i, per acabar, Raffaele Pinto, professor de la Universitat de Barcelona, tractarà de les traduccions.

Després d'aquestes intervencions obrirem un torn de paraules perquè els assistents puguin fer les preguntes i els comentaris que considerin oportuns.